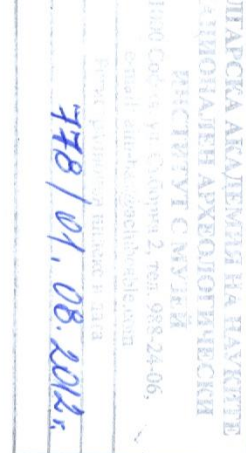


СТАНОВИЩЕ
от доц. д-р Венцислав Николов Динчев
(Национален археологически институт с музей към БАН)
ПО КОНКУРС
за академична длъжност ДОЦЕНТ
по научната дисциплина АРХЕОЛОГИЯ, шифър 05 03 12,
обявен в ДВ бр. 30 от 17.04.2012 г.



На конкурса за доцент, обявен от Националния археологически институт с музей към БАН за нуждите на секция "Антична археология", се явява един кандидат – **главен асистент, д-р Христо Кръстев Прешленов**. Същият защитава през 1990 г. дисертация на тема "Икономическо развитие на западнопонтийските градове 72/71 г. пр. н. е. - 284 г. от н. е. (по археологически данни от българското Черноморие)". Днес той е утвърдено име сред изследователите на античната и късноантичната история и култура на западното черноморско крайбрежие. В настоящия конкурс участва с респектиращите 67 научни публикации. От тях две (№№ 10 и 13 по приложения списък в документацията за настоящия конкурс) са отбелязани в автореферата на дисертацията и не би следвало да са актив за конкурса. Всички останали са обнародвани или предадени за печат след защитата на дисертационния труд: девет студии (№№ 1-9), четиридесет и пет статии (№№ 11, 12, 14-32, 34-41, 43-46, 49, 50, 53-56, 58, 62-67), три статии в енциклопедично издание (№№ 59-61), осем съобщения (№№ 33, 42, 47, 48, 51, 52, 55, 57). От тях към момента петдесет и три са обнародвани, а дванадесет са приети за печат (№№ 8, 9, 58-67) в наши и чужди издания. Три от статиите (№№ 16, 31, 36) и едно от съобщенията (№ 42) са в съавторство.

Основният научен интерес на кандидата е към античните градове по днешното българско Черноморие - към тяхната архитектура и пространствена организация, към състоянието на и промените в техния стопански, социален и културен живот, към значението им с оглед на променящата се през вековете политическа конюнктура, към ролята им като стожери на цивилизация в Източно-балканския ареал. Този интерес е засвидетелстван още с докторската дисертация, но последващото, интересуващото ни в момента научно творчество надзидва, разширява хронологически и тематично, и мултиплицира постигнатите в нея резултати. Отличителни за изследователската дейност на кандидата са стремежът към използване на всички налични извори (писмени, археологически, епиграфски, нумизматични) и внимателният подход към техния анализ. Сред публикациите, свързани с тази основна тема, бих искал да отлича студите за Одесос (№№ 1, 2) и Месамбрия (№№ 3, 7, 8). Те съдържат много информация, дават цялостна представа за многовековната антична и късноантична история на тези два известни градски

центъра и бележат етапи в развитието на историографията за тях. Не мога да не спомена тук и съществените приноси към историята на Месамбрия, дължащи се на резултати от подводни изследвания, отразени в посочените студии и в още няколко статии и съобщения (№№ 31, 44, 45, 48, 52).

Теренните проучвания на кандидата по трасето на късноантичната Източно-балканска преградна линия, сред които са и разкопките на т. нар. Голямо Еркечко градище край с. Паницово, община Несебър, пораждат друга тема в неговото научно творчество. Съответните публикации (№№ 9, 19, 23, 26, 38, 39, 43) са с безспорни приноси както към характеристиката на конкретните обекти, така и към общата характеристика на тази фамозна преградна линия - най-значителното фортификационно творение в днешната българска територия до модерните времена.

В рамките на изложените теми кандидатът проявява определен афинитет към проблематиката на култовите практики и култовите ядра в разглежданите градове и селища. В редица публикации той се занимава с изясняване на плановите особености, обемната композиция и декорацията на християнските култови сгради в Месамбрия (№№ 2, 8, 24, 46, 50, 62, 63). Значително внимание е посветил също на представянето и интерпретацията на изследваната от него раннохристиянска базилика в посоченото по-горе "градище" (№№ 37, 38, 63). На значението на християнството и християнската култова архитектура по българското Черноморие през късната античност е посветена и една историографска студия (№ 6), чрез която се въвежда в обръщение непубликувана архивна информация.

Самостоятелните историографски изследвания, които днес не се радват на особена популярност, са не само израз на уважение към предходните поколения изследователи, но и задължително условие за нормалното развитие на науката. С посочената студия и с останалите си историографски публикации (№№ 14, 36, 59-61), кандидатът дава добър пример за колегиалност и отговорно научно поведение.

Христо Прешленов участва активно в международния научен живот. Работил е и работи по престижни международни проекти. Представял е тезите си, изложени в коментирани публикации, на конференции и симпозиуми у нас и в редица чужди страни.

В края на становището заявявам убедеността си, че гл. ас. д-р Христо Кръстев Прешленов е достоен кандидат в настоящия конкурс за академичната длъжност „доцент”.

31.07.2012 г.



доц. д-р В. Динчев